

Podziel się sukcesem ERASMUS

No Time To Waste

Let's create a better planet - art, activity, meetings with experts

XIX
1992

Liceum Ogólnokształcące
im. Mariana Mokwy
GDAŃSK

NO TIME TO WASTE

2020 - 2022

Francja (koordynator), Polska, Portugalia, Turcja, Litwa

Erasmus+

No Time To Waste - Nie ma czasu do stracenia

Tematyka projektu dotyczy spraw wszystkim nam bliskich

PRZYSZŁOŚCI NASZEJ PLANETY.

Aktualność tematyki, zaangażowanie, sprawczość, współpraca, różnorodność metod, zespoły będące odpowiedzią na zainteresowania uczniów

TO NASZ KLUCZ DO SUKCESU!

Poprzez uczestnictwo w projekcie, realizację zadań, spotkania z ekspertami, oglądanie filmów, czytanie fachowej literatury, słuchanie podcastów, przygotowanie materiałów, uczestnicy pogłębili swoją wiedzę oraz zrozumieli zależność między stosowaniem zasad Zero Waste a kryzysem klimatycznym. W związku z tym zaczęli wdrażać zasady Zero Waste w życie swoje i swojej rodziny (zadanie Challenge week). Wielu z naszych uczniów stało się wegetarianami i weganami.

Ziarno zostało zasiane i przyniosło plony :-)

WYDZIAŁ SPRAW FUNDAMENTALNYCH
OLIWSKI RATUŚZ KULTURY

ks. dr Krzysztof Niedziałkowski
i Goście zapraszają na spotkania z cyklu:

ROZMOWY NIEOBOJĘTNE
o Prawdzie, Obojętności, Ateizmie i Rytuale

GOŚCIE:
23.09 / 18-00 / prof. Jerzy Brańczyk / PRAWDA
21.10 / 18-00 / dr hab. Ewa Biłczyńska / OBOJĘTNOŚĆ
18.11 / 18-00 / ks. prof. Jan Sochoń / ATEIZM
9.12 / 18-00 / prof. Zbigniew Mikołajko / RYTUAŁ

zapisy tylko online: rezerwacje@wspolnotagdanska.pl

Co zrobiliśmy - Nasze zadania - Inspiracje

Szkolny ZERO WASTE CLUB

wspólna praca nad projektem

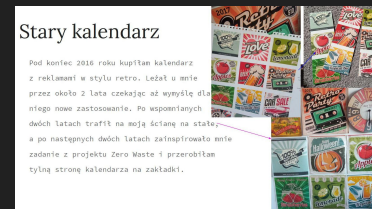
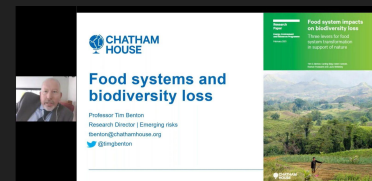
realizacja zadań

wsparcie

dzielenie się wiedzą

praca w zespołach:

- ogólnym,
- naukowym,
- językowym,
- artystycznym,
- debaty okfordzkiej

Projekt w liczbach

czas projektu: październik 2020 - sierpień 2023

liczba uczestników: 20 uczniów, 6 nauczycieli czynnie działających w projekcie

kraje uczestniczące: Francja (koordynator), Litwa, Polska, Portugalia, Turcja

zadania kreatywne: Save the Earth, Morze w naszych rękach Czy będzie z nami Bałtyk, Ekozakładki do książek, Nasze zadanie, Dobre praktyki, Challenge week

projekty naukowe: Think twice, Globalne ocieplenie - fakt czy mit

spotkania z ekspertami: prof. Ewa Bińczyk, dr Anna Iglukowska, Anna Czerwińska- Rydel, Anna Misiek, Aleksandra Juskiewicz

konkursy: Logovision, Ekoczynni, Nie lej wody

webinaria, konferencje, warsztaty: „Zróbmy sobie dobry klimat”, „Znaczenie wody dla klimatu”, „Energia przyszłości - odnawialne źródła energii”, „Food system impact on biodiversity loss”, „Ekowarsztaty o elektrośmieciach”, „Szkoła zrównoważonego rozwoju”

eventy i meetingi projektowe: Virtual Eco Picnic, I Piknik Ekologiczny w XIX LO, Dzień Ziemi 2021, Dzień Ziemi 2022, Erasmus Days, wymiany w Portugalii, Francji i Turcji

Klub Debaty Oksfordzkiej: Czy weganizm ocali naszą planetę?

współpraca z instytucjami: Nadbałtyckie Centrum Kultury, Młodzieżowa rada Miasta Gdańska

Zadanie interaktywne dla widowni

Szukamy motywacji do ocalenia naszej planety. Dla nas to bardzo ważne miejsce, ponieważ jest to jedyne miejsce w całym Universum, na którym rosną kakaowce z których powstaje pyszna czekolada.

Pomyślcie dlaczego Wy chcielibyście ocalić Ziemię? Czy znajdziecie motywację do zmiany?

Zadania kreatywne - Ocal Ziemię to jedyne miejsce z czekoladą

**Save the Earth
- it is the only
planet
with chocolate**
NoTimeToWaste

o Matce Ziemi

Na pięknej ziemi nie żyjesz sam,
pamiętaj o niej i o nią dbaj,
bo kiedyś przyjdzie taki dzień
gdy okaże się, że potrzebujesz
jej
a ona otuli Cię swoim skrzydłem,
jak własna matka dla Ciebie
zginie
a ty popatrzysz zgorzkniało na nią
i powiesz jej, że to ci się należało
podepczesz, zniewadziły jej dobre
plany
postawisz fabryki, autostrady,
domy
wywołasz wojnę, zabijesz innych
nie myśląc o tym, że jesteś winny
a gdy śmierć nadejdzie sroga
zacznieś modlić się do Boga
„ja nic nie zrobiłem, nie jestem
winny,
ich to zabierz Boże litościwy”
lecz nie zdając sobie z tego
sprawy
to twoja wina i ty jesteś za to
odpowiedzialny,
a Matka Ziemia oddała ci
wszystko
to ty powinieneś kłaniać się jej
nisko

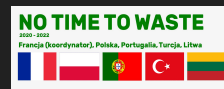
Zadania kreatywne - Ocal Ziemię to jedyne miejsce z czekoladą

Wizualizacja do wiersza Mikołaja Latoszewskiego „Życ z Ziemią w zgodzie”,
wizualizacje diaskopowe Małgorzata Wawro, muzyka Andrzej Kędzierski

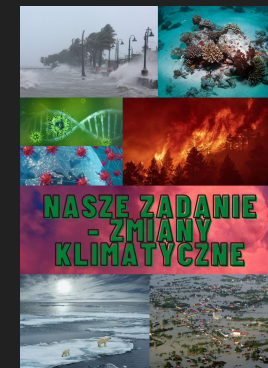
0:20 / 1:48

♦ Działania w ramach projektu Erasmus + NoTimeToWaste 🌻 🌻 🌻 🌻
Wizualizacja do wiersza Mikołaja...

Zadanie kreatywne

Nasze zadanie - Zmiany klimatyczne

Wszyscy musimy się zmienić

CO MOŻEMY ZROBIĆ?

Musimy jak najbardziej przestać emitować dwutlenek węgla.
 Dostarczać energię w inny sposób i oszczędniej ją wykorzystywać.
 Musimy żyć bez emisji. Długość życia i zdrowie środowiska.
 Oszczędniej prowadzić samochód i rzadziej jeździć daleko.

Musimy kompostować odpady.
 Koniecznie sortować śmieci.
 Jeść mniej mięsa oraz zużywać mniej energii i wody.
 Kupować tylko trwałe dobra.

**TO NIE WYSTARZY, ALE POMOŻE!
 ZACZNIJMY COŚ ROBIĆ
 PONIEWAŻ TO
 Ostatni moment!**

Adam Golaszewski

LUDZIE W CIĄGU ROKU PRODUKUJĄ
40 000 000 000 TON
 DWUTLENKU WĘGLA!

10% >

**Mamy coraz większe szanse
 na zepsucie systemu
 podtrzymywania życia na
 naszej planecie**

CO₂

WE CAN HELP THE EARTH
 AND OUR HEALTH

GO VEGAN

**TIME FOR CHANGES
 FOR OUR PLANET
 FOR OUR HOME**

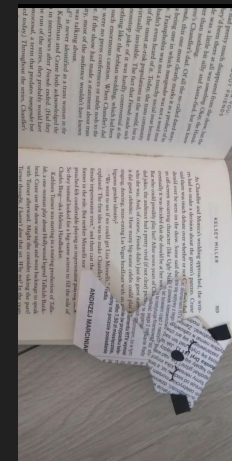
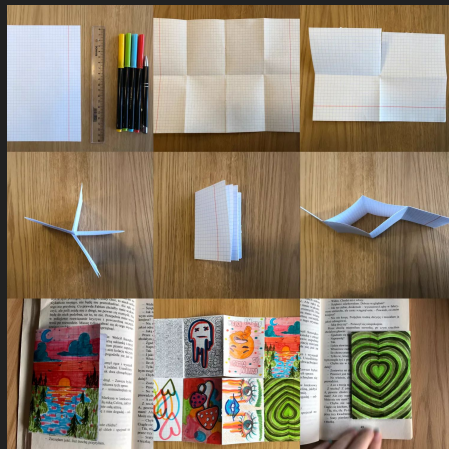

Zadanie kreatywne - Ekozakładki do książek

Zadanie kreatywne

Tworzenie zakładek do książek z materiałów ekologicznych ze słoganami i grafiką związaną z ideą Zero Waste

Terminy:
do 31 marca 2021

Zadanie kreatywne - Czy będzie z nami Bałtyk?

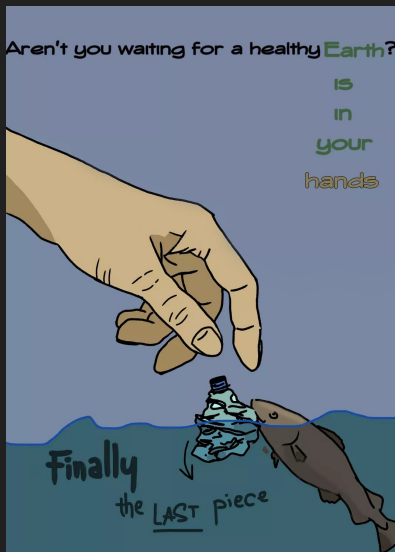
MORZE!!! w naszych rękach
plakat
ilustracja

inspiracja książką Anny Czerwińskiej-Rydel
„Bałtek” - opowiadającej historię dorsza żyjącego
w naszym „zaplastikowanym” Bałtyku

Save the oceans!
No time to waste

Aren't you waiting for a healthy Earth?
is
in
your
hands

Finally
the LAST piece

SAVE THE OCEAN!

LET'S CREATE A BETTER PLANET
SEA IS IN OUR HANDS!!!

ERASMUS+ | POLAND | XIX LO GDAŃSK |
ADAM GOŁASZEWSKI

NO PLASTIC

NO TIME TO WASTE!

**OCEAN
DOESN'T
OWE US
A THING!**

If nature isn't kept healthy,
humans won't survive.

Dobre praktyki - second life of products

THE SECOND LIFE OF PRODUCT

Żużłe butelki mogą mieć wiele zastosowań!

Bez względu na to, czy zdecydujesz się je powtórnie wykorzystać, czy zdecydujesz się na jakże modne w tym sezonie projekty DIY, pamiętaj, że Twoje działanie pomoże zmniejszyć ilość odpadów, trafiających bezpośrednio na wysypiska.

Wdrażanie powyższych pomysłów, to nie tylko dobry pomysł na rozwinięcie kreatywności, to także świetny sposób na pomaganie naszemu, tonącemu w śmieciach środowisku.

Made with PosterMyWall.com

THE SECOND LIFE OF PRODUCT

Jak można dać plastikowe butelce drugie życie? Dzięki recyklingowi butelki PET mogą zostać przetworzone m. in. w odzież.

Pozwala to na ponowne wykorzystanie surowców, ale też ograniczenie zużycia ropy naftowej czy emisji dwutlenku węgla na etapie produkcji.

Więcej o odzieży z butelek:

Made with PosterMyWall.com

The 2nd life of product

as we all know there is plenty trash we mindlessly leave everyday, that is killing innocent creatures

one of the most common pieces of trash these days are **one use only face masks**

But what can we do about those strings?!

that's why we should rip off the strings before throwing masks away

pour some boiling water over the strings to sanitize them

dry them

put on the beads and tie the ends

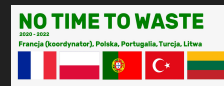
Founder: Marcelina Bajda

Dobre praktyki - ebook

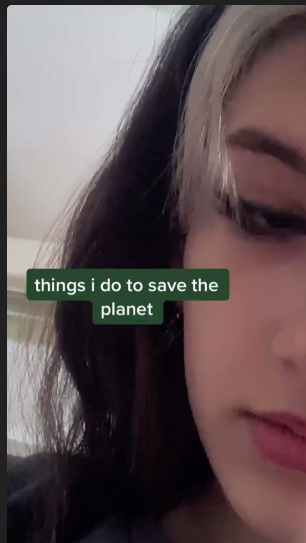

EBOOK www.canva.com/design/DAFBc7rYogM/8BLRxAqTQ5gBFGWZjPvjWw/view

Dobre praktyki - Challenge week

things i do to save the planet

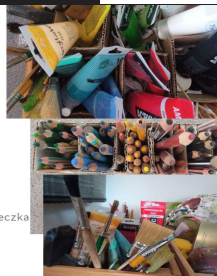

My thoughts on Zero Waste Challenge

Trying to be more ecological for a week made me realise that small actions and changes in our lifestyle can make a big impact. It's not that hard to for example use a reusable bag instead of putting your groceries to a disposable one. And that small things that regular people do to save our planet can actually really help! That one week inspired me to implement some of the zero waste rules to my life permanently. I believe that those actions can save the Earth and the more people will live like that, the more chances are that we will make a change for the better!

Kartony

Karton może i nie jest najbardziej ozdobnym materiałem, ale tam gdzie go nie widać małe pudełeczka ze starych kartonów sprawdzają się świetnie w roli organizatorów. Najlepsze jednak jest to, że po godzinie z kartonu i kleju na gorąco można wyczarować pudełeczka idealnego kształtu i rozmiaru.

Stara bluzka i bransoletki

Gdy wyrosłam już z mojej ulubionej bluzki i okazało się, że jest ona w za słabym stanie by ją oddać. Zdecydowałam więc, że przerobię ją na poduszkę. Parę miesięcy temu znalazłam moje stare bransoletki i przerobiłam je na kolczyki. Zdarzało mi się przerabiać naszyjniki na kolczyki, ale rozdałam je jako prezenty.

Herbaciany prawie zestaw

Moja siostra zobaczyła kiedyś w internecie stare filiżanki przerobione na świeczki. Zdecydowałyśmy, że zrobimy takie na prezenty na święta i zostawiłyśmy sobie parę. Ja jednak poszłam o krok dalej i zaczęłam kupować filiżanki i używać ich jako doniczki na moją kolekcję kaktusów. Gdy poszłam kiedyś do second hand u, zauważyłam ten odjazdowy blyszczący czajnik i od razu wiedziałam co z nim zrobić. Są filiżanki to musi być przecież też czajnik. Choć uważam, że przepłaciłam za moją nową starą konewkę, to kupiłabym ten czajnik nawet gdyby kosztował dwa razy tyle.

Projekty naukowe

Think twice

Globalne ocieplenie - fakt, czy mit

GLOBALNE OCIEPLENIE FAKT CZY MIT?

TOPNIĄCA KRIOSFERA

W ciągu ostatnich oblodzenia pokrywy lodowej (Greenland) i Antarktyki straciła masę, postąpiło kurczenie się lodowców, a powierzchnie arktycznego lodu morskiego i wódnej pokrywy lądowej na półkuli północnej w ostatnich latach zmniejszają się. Topnienie lodowców gwałtownie od pokrywy lodowej wpływa na: -dostępność świeżej wody do nawadniania i użytku domowego, -rezerwa w górach, -zawierają lodowce, -poziom oceanów.

Średnia prędkość utraty lodu przez lodowce na całym świecie wzrosła o ponad 21% między okresami 1972-2009 i 2009-2020

OPADY

Duże stężenie gazów w atmosferze będzie powodować coraz częściej występowanie kwadratowych deszczów. Wzrost opadów, powodzi i ino zjawiska pogodowe mogą prowadzić do awarii sieci infrastrukturalnych i usług jak zaopatrzenie w energię bądź wody jak i nawet opieki zdrowotnej.

Jeśli temperatura Ziemi wzrośnie o 1°C to ryzyko ekstremalnych zjawisk pogodowych stanie się bardzo wysokie. Po 1850 poziom opadów rocznych jest określany jako wysoki

POZIOM MÓRZ

Podnoszenie się poziomu morza jest spowodowane głównie przez dwa czynniki związane z globalnym ociepleniem: dodawana woda z topniejących lodowców i lodowców oraz ekspansja wody morskiej w miarę jej ocieplania.

Utrata lodu była największym czynnikiem przyczyniającym się do wzrostu poziomu morza w ciągu ostatnich kilku dziesięcioleci i przyczyni się do wzrostu poziomu morza w najbliższym stuleciu.

WĘGIEL I CYKL BIOGEOCHEMICZNY

W 1958 r. rozpoczęto najdłuższe na świecie obserwacje pomiaru stężenia dwutlenku węgla w atmosferze, prowadzone w obserwatorium Mauna Loa. W 2012 r. stężenia gazów cieplarnianych przekroczyły poziom przedindustrialny o około 40%, 150% i 20%. Dzięki badaniom drzewi lodowych wiemy, że obciążenie CO₂, CH₄ i N₂O znacznie przekraczają najwyższe stężenia, jakie wystąpiły w ciągu ostatnich 800 000 lat. Wzrost stężenia CO₂ w atmosferze prowadzi do m.in. globalnego ocieplenia i zakwaszenia oceanów, przez co biologiczne następstwa będą zróżnicowane, gdyż grupy organizmów są w różnym stopniu wrażliwe na zmieniający się skład chemiczny wody.

Dowiedz się więcej:

THINK TWICE

THINK TWICE TOMORROW

THINK TWICE TODAY

THINK TWICE

Today Tomorrow

Plastik na rękę Bankus na rękę

THINK TWICE

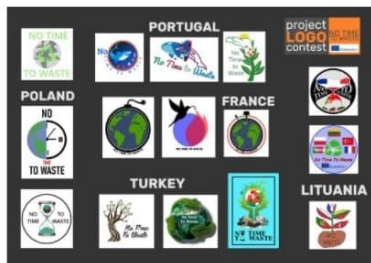
Think twice to projekt, którego celem było uświadomienie konieczności dokonywania przemyślnych zakupów nie tylko pod kątem np. wartości odżywczych, ale również ilości opakowań użytych do "prezentacji" produktu. Błądem do idei ZERO WASTE jest ... LESS WASTE.

Dwustronne plakety uczniowi pokazały alternatywne sposoby zapakowania wybranego produktu. Today przedstawia tradycyjne podejście do opakowań, gdzie producenci nie zawsze zwracają uwagę na "ekologiczny" aspekt tego zagadnienia. Tomorrow pokazuje nowe możliwości, nowe technologie opakowań o przyjaznych dla środowiska parametrach.

LOGOVision - konkurs międzynarodowy na logo projektu

LOGOVISION - No Time to Waste Logo Contest

Mentimeter

Second

First

Third

44	Poland - Logo 15	24	Portugal - Logo 10
35	Turkey - Logo 3	20	France - Logo 7
27	France - Logo 8	20	Poland - Logo 14
		19	Turkey - Logo 1
		18	Lithuania - Logo 4
		17	France - Logo 9
		16	Turkey - Logo 2
		15	Portugal - Logo 12
		12	Lithuania - Logo 5
		10	Portugal - Logo 11
		7	Poland - Logo 13
		6	Lithuania - Logo 6

Spotkania z ekspertami

Spotkanie z ekspertem prof. dr hab. Ewa Bińczyk, UMK

wprowadzenie do problematyki **antropocenu**
prognozy dla planety
szanse dla planety
rozwiązania dla planety

SPOTKANIE Z EKSPERTKAMI

Anna Czerwińska-Rydel – pisarka, autorka inspirujących książek dla dzieci i młodzieży

Anna Iglirkowska – dr biologii, Katedra Genetyki i Biosystematyki Uniwersytetu Gdańskiego

Anna Misiek – kuratorka i koordynatorka 15. Bałtyckich Spotkań Ilustratorów z Naobałtyckiego Centrum Kultury

CZWARTEK 4. 02. 2021 GODZ. 16.15
NA PLATFORMIE MS TEAMS,
ZERO WASTE CLUB

Spotkanie z ekspertem Aleksandra Juszkiewicz MasterChef 2020

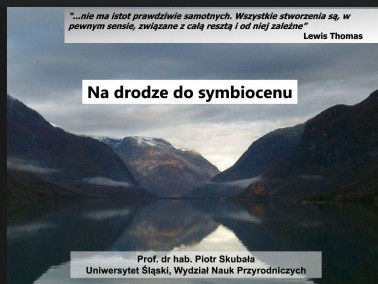
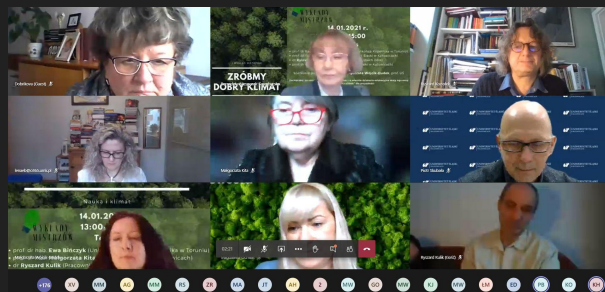

pracuje w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska
zajmując się ochroną ujęć wody

Webinaria, konferencje, warsztaty

Eventy, imprezy, spotkania

Eventy, imprezy, spotkania

DNI ERASMUSA 2022 w XIX LO

środa
12 października
godz. 14.00
sala nr 1
zapraszamy :-)

 Erasmus+

 XIX LO
Liceum Ogólnokształcące
im. Marianny Skłodowej
GDAŃSK

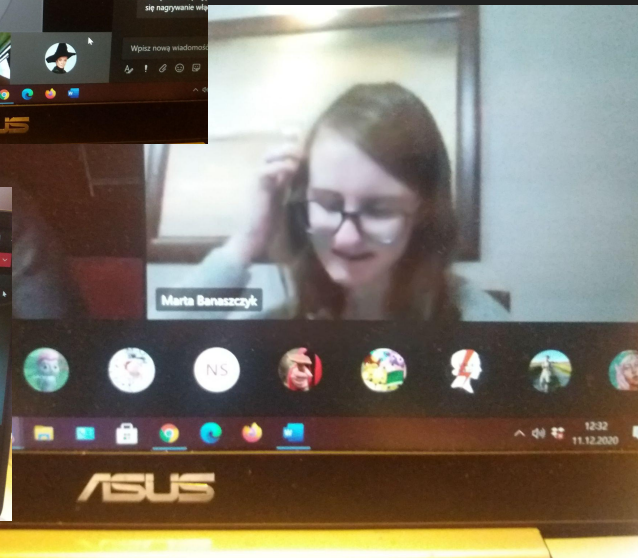
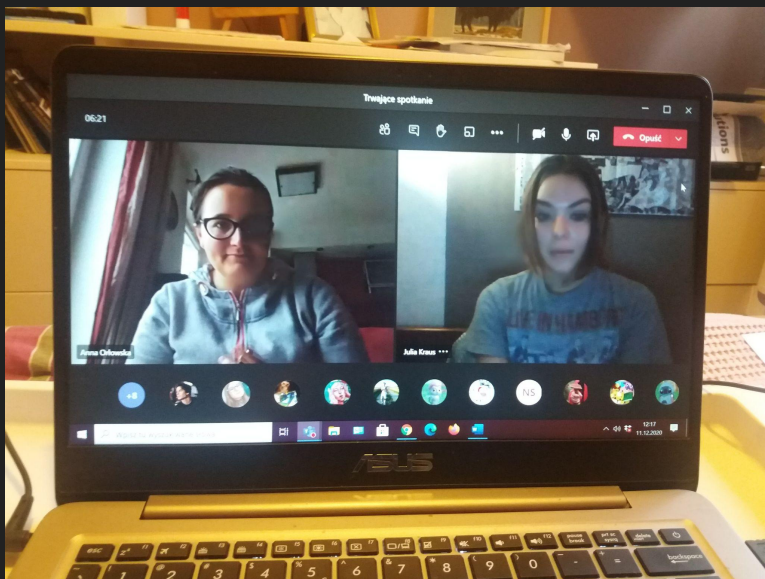
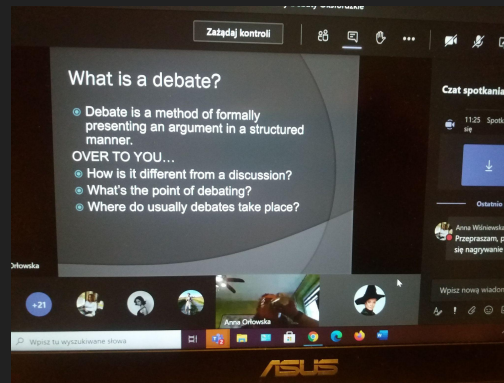

Klub Debaty Oksfordzkiej

Will veganism save our planet?

(Czy weganizm ocali naszą planetę?)

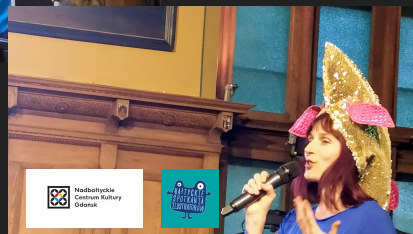

Współpraca z Instytucjami

Nadbałtyckie Centrum Kultury

Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska

Bałtyckie Spotkania Ilustratorów

No Time To Waste w internecie

:Padlet

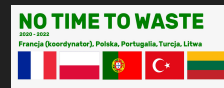
padlet.com/notimetowastepl

www.instagram.com/notimetowaste_erasmus_poland

<https://lo19.edu.gdansk.pl/pl/page/erasmus-3/no-time-to-waste-erasmus>

No Time To Waste w internecie

Wystawa prac: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=4082687881822166&id=165364466887880&sfnsn=mo

Virtual eco picnic https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=4028968223860799&id=165364466887880&sfnsn=mo

Spotkanie z Olą Juszkiewicz https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3989861854438103&id=165364466887880&sfnsn=mo

Event Dzień Ziemi https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3901670626590560&id=165364466887880&sfnsn=mo

Zakładki https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3879524342138522&id=165364466887880&sfnsn=mo

Galeria Morze w naszych rękach https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3823886167702340&id=165364466887880&sfnsn=mo

Wizualizacja do wiersza o Ziemi <https://www.facebook.com/watch/?v=111895604062096>

Logovision – konkurs na logo projektu https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3572344566189836&id=165364466887880&sfnsn=mo

Zadanie Save the Earth https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3507525999338360&id=165364466887880&sfnsn=mo

Spotkanie z ekspertem prof. Ewą Bińczyk https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3652425638181728&id=165364466887880&sfnsn=mo

Dzień Ziemi – wyzwanie Zero Waste https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3901670626590560&id=165364466887880&sfnsn=mo

No Time To Waste

opracowanie:
Magdalena Janiszewska
Katarzyna Szabelska

